

Bp Andrzej Czaja, Przewodniczący Komisji Duszpasterstwa KEP

Serdecznie wszystkich Państwa witam. Mój stan zdrowia sprawia, że pozostaje mi tylko ta forma komunikacji z Państwem, a chcę wprowadzić w prezentację programu duszpasterskiego Kościoła w Polsce na rok 2023/2024, który zamierzamy realizować pod hasłem: Uczestniczę we wspólnocie Kościoła.

Podobnie jak projekt aktualnego roku kościelnego, również nowy program wyrasta ze świadomości wielkiej potrzeby odnowy Kościoła. Przed rokiem podejmując wezwanie, chcieliśmy niejako w punkcie wyjścia, obudzić wiarę w Kościół i przypomnieć podstawowe treści tej wiary, prawdy o Kościele, o jego naturze i misji. Stąd hasło: Wierzę w Kościół Chrystusowy. Realizacja nowego programu od I Niedzieli Adwentu ma pomóc Kościołowi w Polsce postawić pierwsze kroki ku odnowie.

Kierunek drogi odnowy wytyczył całemu Kościołowi papież Franciszek. Mam na myśli hasło trzyletniego synodu: Ku Kościołowi synodalnemu: wspólnota — uczestnictwo — misja. Wynika zeń, że Kościół należy przede wszystkim uczynić bardziej synodalnym, tzn. bardziej wspólnotowym i to na dwóch poziomach: w sposobie życia i funkcjonowania, a także w formie rozeznawania woli Bożej. Właściwy, z ustanowienia Bożego wspólnotowy sposób życia i działania ujawnił się zaraz w początkach — co przekazują Dzieje Apostolskie. Znamionuje go: udział wszystkich w tym co święte, przez posłuszeństwo słowu Bożemu, gromadzenie się na łamaniu chleba i na modlitwie, braterstwo oparte na miłości wzajemnej oraz zaangażowanie wszystkich w misję zbawczą. Natomiast wspólnotowe rozeznawanie zakłada wzajemne słuchanie siebie, by w świetle słowa Bożego usłyszeć rozstrzygający głos Ducha Świętego, który wyraża pasterz, co sprawia, że owo wspólnotowe rozeznawanie jest zarazem apostolskie. Model ten ujawnił się na tzw. Soborze Jerozolimskim, a tak go charakteryzuje papież Franciszek: „każdy słucha innych, wszyscy słuchają Ducha Świętego”.

Biorąc pod uwagę te obydwa wymiary rozumienia synodalności Kościoła w nadchodzącym roku kościelnym chcemy Kościół w Polsce niejako wprowadzić na drogę ku odnowie, chcemy wszystkich wiernych, pasterzy, osoby konsekrowane i świeckich, zmotywować i zmobilizować do podjęcia takiego trudu urzeczywistniania Kościoła, aby w wymiarze diecezjalnym i parafialnym, stawał się coraz bardziej wspólnotą uświęcenia, braterstwa, wspólnotą otwartą i służebną. Przygotowane materiały mają nam w tym pomóc.

Realizacja celu zakłada pobudzenie wszystkich wiernych do zaangażowania w dzieło становienia Kościoła i realizacji jego zbawczej misji. Chodzi o aktywny udział każdego w urzeczywistnianiu żywej więzi z Bogiem oraz jedności, braterstwa między nami. Tym jest bowiem Kościół — wspólnotą z Bogiem i między nami w formie naszego współuczestnictwa w Boskim życiu i naszego bycia razem jedną rodziną Bożą, a wszystko dzięki misterium wszczepienia w Chrystusa. Stąd sformułowanie wiodącej myśli, hasła całego roku: Uczestniczę we wspólnocie Kościoła. Eksponuje ono dwa kluczowe wymiary Kościoła: wspólnotowość i uczestnictwo. Uświadamia to co najbardziej istotne dla urzeczywistniania Kościoła i jego misji, a równocześnie wzywa do osobistego zaangażowania się każdego we wspólnotę Kościoła przez współuczestnictwo w sferze wiary, życia i misji. Nikogo nie można z tego wykluczać i nikt nie może się wzbraniać, ani wymawiać!

Dlatego trzeba wiernym Kościoła w Polsce uzmysłowić słowem, a jeszcze bardziej przez odpowiednie zachowanie zwłaszcza pasterzy, że wszyscy jako dzieci Boże cieszymy się tą samą godnością i mamy w Kościele podmiotowy status bycia. Nie może więc być podziału na aktywnych i biernych, na pouczających i stanowiących przedmiot duszpasterskiej troski.

Trzeba zatem obudzić u wszystkich poczucie odpowiedzialności za Kościół i powierzoną mu misję. Wprawdzie Budowniczym Kościoła jest Pan Bóg; On wznosi z nas jakby z żywych kamieni Bożą budowlą (por. IP 2,4-7) i czyni nas uprawną rolą Bożą, której wyłącznie On sam daje wzrost. Trzeba jednak pamiętać o naszej odpowiedzialności przed Bogiem za rozwój Kościoła i jego misji w świecie. Jesteśmy bowiem do tego przez Boga wezwani od dnia chrztu. Już św. Paweł wyjaśniał, że gdy jeden sieje, to ktoś inny podlewa, a wszyscy jesteśmy wezwani do tego, by być pomocnikami Boga. Dlatego wzywa: „Niech każdy baczy na to, jak buduje” (1 Kor 3, 10).

W nawiązaniu do tego apostołskiego napomnienia zamierzamy w nowym roku kościelnym pobudzić wszystkich wiernych do refleksji nad jakością swej przynależności do Kościoła, swojego bycia w Kościele i zaangażowania na rzecz jego rozwoju i realizacji jego misji. Więcej, chcemy pobudzić wszystkich do większego zaangażowania w to dzieło. Mam na myśli: 1) gorliwe zaangażowanie w kształtowanie żywej więzi z Bogiem, przez czerpanie z tego co święte, z Bożej łaski i prawdy, czyli wielką troskę o własne uświęcenie, 2) świadome, odpowiedzialne i aktywne współuczestnictwo w dziele urzeczywistniania i rozwoju wspólnotowego sposobu życia i działania Kościoła w danym środowisku życia, 3) mam na myśli współdział w rozeznawaniu woli Bożej w społecznych uwarunkowaniach konkretnej wspólnoty; tu szczególna rola diecezjalnej i parafialnych rad duszpasterskich.

Realizacja poszczególnych założeń programu domaga się niewątpliwie osobistego nawrócenia i pokuty w naszym życiu. Potrzeba też przemiany mentalnej w odniesieniu do funkcjonowania duszpasterstwa, funkcjonowania pasterskiej posługi, kształtowania parafii, dzieła ewangelizacyjnego i duchowej formacji. Szczęólnego uwzględnienia wymaga krzewienie duchowości komunii, do czego wzywał już św. Jan Paweł II w liście apostolskim *Novo millennio ineunte*. Nade wszystko musimy wszyscy chcieć się uczyć wzajemnego szacunku, rozwijania „sztuki bliskości i rozeznawania”, kultury spotkania i dialogu, inkluzji i integracji, bycia razem w służbie Bogu i zbawczej misji.

Niech nas Boży Duch poprowadzi!